

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2017 spalio Nr.100

Spalio mėnesio jubiliejai Sveikiname!

Gyvenimas atranda mus belaukiant pirmos žolės, pirmos meilės, pirmo vaisiaus, švenčių, atostogų, laimės, kuri kaip medis auga mummyse.

Gyvenimas prabėga vis beieškant vienintelės tikros pasaulio vietos, žmogaus, kuriuo galėtum tikėti, prasmės, lygiausio ir žvaigždėto kelio, o gal kažkur skubančio savęs...

F. Sagan

*Geriausias metas, žinoma, ruduo.
Spalvų kontrastai – lyg smagiuos paveiksluos.
Kiek aukšto nebyliuos tarpežerių lanquos
Ir kiek nedaug po šitą aukšą vaikšto.*

Taip rašė poetas Petras Panavas. O dar perskaičiau tokias mintis: „Nei pavasaris, nei vasara neturi tokio grožio, kokį matau rudens veide“. Ir – „Niekas nemiršta taip gražiai kaip ruduo“. Taigi gražuolis ruduo jau mirė, ateina nuogas pilkas ruduo. O mūsų laikraštėlis dėl to visai neliūdi – vėl jubiliejus! Šis numeris – šimtas. Tiesa, jis toks pat, kaip visada, niekuo neišsiskiriantis ir nešventiškas. Svarbiausia, vis dar skaitomas. Taigi skaitykime, dalinkimės mintimis ir gal ilgus rudens vakarus sušildys mūsų bendravimas.

Dangulė Trimonienė

KVIEČIA „Ambrozija“

Grupės „Ambrozija“ 25-ečio šou

Tiems, kurie užaugo kartu su „Ambrozija“ – geros žinios. Klasikinio humoro atominė bomba grįžta į koncertų sales su šimteriopu užtaisais. Nuo tų laikų, kai žmonės savaime susitaikydavo stebėdami TV ekranuose ir koncertų salėse Galvanauskų šeimos nuotykius, praėjo 25-eri. Užaugo nauja karta tų, kurie dabar internete stebi humoristų pasirodymus. Todėl visus kviečiame į nerealiai linksmą humoro grupės koncertą. Dainos, iki ašarų juokingos situacijos, nauji bei visiems iki skausmo brangūs ir mylimi personažai padės Jums pamiršti visas bėdas ir suprasti – gyvenimas jau tuo puikus, kad dar galime juoktis. Į koncertą drąsiai veskitės savo vaikus, nes tikrai nebus prieš juos dėl ko rausti. O šeima, kuri juokiasi kartu – stipri ir galinga.

Išankstinio bilieto kaina – 6 Eur. Prieš koncertą – 7 Eur.
Vaikams (7–12 metų) – 3 Eurai.

- 50** metų jubiliejų švenčia tauragniške **Judita Musteikytė**;
- 60** metų sukanka **Birutei Eisienei** iš Šeimaties;
- 70** metų sukaktį pažymi **Algimantas Puodžiukas** iš Inkartų;
- 85** metai sukanka tauragniškei **Veronikai Jasminavičiūtei**;
- Gražaus **90** metų jubilėjaus sulaukė **Veronika Juodvalkienė** iš Beržatilčio kaimo.

Rudens renginiai

(apžvelgė Danguolė Trimonienė)

Kai diena susilygina su naktim

Jau antri metai rugsėjo pabaigoje Tauragnuose vyksta Lygiadienio ir Dagos šventė.

Šiais metais miestelio skveras pašipuošė rudeniniais skėčiais, kurios kūrė Aldona Budreikienė, Inga Šinkūnienė, Levčenkų šeima, seniūnijos, kultūros namų, bibliotekos ir muziejaus darbuotojos, taip pat pradinės mokyklos vaikai, vadovaujami mokytojos Aldonos Tartilienės.

Šventė tęsėsi kultūros namų kieme. Pagal senovinius papročius susirinkusieji turėjo eiti pro simbolinius vartus, už jų palikdami visa, kas bloga, ir apsišlakstę rankas ir veidą vandeniu įeiti su geromis mintimis ir ramybe širdyje. Skambėjo senovinė malda – padėka dievams už derlių. Buvo uždegtas šiaudinis ožys – simbolinė auka dievams, o Žemyna į salę atnešė ugnies, kuri uždegama rudens lygiadienio metu, kad šildytų visą šaltąjį laikotarpį.

Šventės akimirkos

Vanagickienės darbai. Šventėje dalyvavo O. Bražėnienė ir A. Būgienė. O. Bražėnienė pasidalino mintimis apie viešnagę Kinijoje, kur buvo surengta jos karpinių paroda.

Tauragniškiamis ir svečiams koncertavo smagi Anykščių kultūros centro Leliūnų skyriaus kapela vadovaujama Irenos Kuliavienės.

Po renginio visi vaišinos skania kopūstiene, kurią tradiciškai išvirė Gražina Grašienė. Labai gražų šiaudinį oželį, kuris buvo paaukotas, sukūrė Janė Šinkūnienė.

Tauragnų bendruomenės projektą „Etninės kultūros ir vietos tradicijų plėtra Tauragnų bendruomenėje“ remia Utenos rajono savivaldybė.

Odeta Bražėnienė

Salėje skambėjo moterų folklorinio ansamblio atliekama daina, visus sveikino Ruginis ir Žemyna (Valda ir Edmundas Žebeliai), buvo apdovanoti skėčių kūrėjai. Pristatyta ir Utenos karpytojų paroda, su kuria susipažinti tauragniškiai galėjo visą rugsėjo mėnesį. Kultūros namus puošė Odetos Bražėnienės, Aušros Būgienės, Reginos Mačienės, Linos Paukštienės, Miglės Saladžiūtės, Rūtos

Oželis, kuris bus paaukotas

Rugsėjo 24 d. UKC Tauragnų skyriaus kapela „Tauragna“ (vad. Vilma Valienė) koncertavo Žemaitijoje, Luokės miestelyje vykusiame Mykuolioko šventėje. Aukštaičiai taip pat pristatė savo krašto kulinarinį paveldą – kepė blynus iš *razavų* miltų. Po koncerto aplankė Šatrijos piliakalnį.

Luokėje

Prie Šatrijos piliakalnio

Spalio 14 d. UKC Tauragnų skyriaus kapela „Tauragna“ (vad. Vilma Valienė) minėjo savo veiklos penkmetį. Per tuos metus keitėsi kapelos sudėtis, tačiau džiugu, kad kolektyvas neišsilakstė, o neseniai pasipildė ir nauju nariu – prisidėjo Gintautas Lisauskas iš Maleckažemio.

Šventėje dalyvavo ir Kupiškio r. Subačiaus kultūros namų kapela „Ciongas“ (vad. Darius Jakštonis). Kolektyvas pradžiugino susirinkusius smagiomis melodijomis ir dainomis.

Tą patį vakarą vyko ir ataskaitinis bendruomenės susirinkimas. Bendruomenės pirmininkė trumpai pristatė nuveiktus darbus, išskirdama tris sritis. Tai laikraščelio leidyba, ekskursijų organizavimas ir projektinė veikla.

2017 m. organizavome išvyką į Lenkiją, kur aplankėme Vygrių vienuolyną, plaukėme Augustavo kanalais. Liepos pabaigoje jau ketvirtą kartą vykome į Ventspilį, kur ilsėjomės tris dienas.

Šiais metais Utenos r. savivaldybė skyrė 400 Eurų projekto „Etninės kultūros ir vietos tradicijų plėtra Tauragnų bendruomenėje“ įgyvendinimui, taip pat per 1000 Eur projektui „Kiekvienas žmogus yra kūrėjas“. Jei pirmasis projektas jau beveik baigiamas įgyvendinti (liko tik vienas renginys), tai antrasis dar tik bus įgyvendinamas lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Parašytas ir įgyvendinamas dar vienas, socialinis, projektas – pagalba buityje senyvo amžiaus žmonėms. Įdarbintas vienas žmogus (Rita Pundzienė), kuri padeda tvarkytis buityje tiems žmonėms, kuriems to reikia ir kurie to pageidauja.

Projektas tęsis iki metų pabaigos, tačiau tikimasi, kad Utenos rajono savivaldybė ir kitais metais jį finansuos. Galbūt kaimuose yra ir daugiau žmonių, kuriems reikalinga įvairi pagalba: atnešti malkų, maisto produktų iš parduotuvės, padėti apsitvarkyti namuose ir pan. Būtų gerai, jei apie tai pranešumėte socialinei darbuotojai ar bendruomenės pirmininkei.

Gėlės kapelos vadovei

Kapelai „Tauragna“ – penkeri

Bronė Juknevičienė Arboristika – verslas, kuris mums patinka ir sekasi

Tauragnų seniūnijos internetinėje svetainėje radau tokį žinutę: „Rugpjūčio 10–12 dienomis Estijoje, Piarnu miesto Pajūrio parke vyko 2017 metų Baltijos šalių laipiojimo medžių laja čempionatas. Lietuvos Arboristų asociacijos nariai pirmą kartą dalyvavo šiame vis labiau populiarėjančiame renginyje. Arboristų asociacijos narys **Linus Danauskas** buvo stipriausias greitojo lipimo rungtyje! Bendroje įskaitoje tarp 38 dalyvių jis užėmė aukštą **IV vietą! Kęstutis Danauskas** papuolė į stipriausiųjų dešimtuką. **Šaunuoliai, sveikiname.** Kitais metais čempionatas vyks Latvijoje!“ O, koks negirdėtas sportas! Ir tauragniškiai varžybose ne tik dalyvavo, bet ir laimėjo! Žinoma, galima atsidaryti „Google“ ir pasieškoti informacijos, bet įdomiau viską išgirsti iš pirmų lūpų. **Linus Danauskas** kaip tik vieną savaitgalį atvažiavo į Tauragnus ir labai mielai sutiko pasikalbėti. Pasiruošiau pokalbiui, *pagūglinau*, kad žinočiau, ko klausti. Daugeliui mūsų laikraščio skaitytojui *arboristika* bus naujas dalykas, o dar įdomiau, kad tai yra gera galimybė užsidirbti, jei turi.... Ką – sužinosime iš pokalbio su Linu.

Linus ir Kęstutis Danauskai nuotraukoje centre

Pasakyk, kas tai yra arboristika nieko apie ją negirdėjusiam žmogui?

Arboristiką galima sulyginti net su menu, nes kiekvienas arboristas savaip tvarko medį, trumpai tariant, arboristas – tai medžių priežiūros specialistas, kuria padaro medį saugų aplinkai. Visame pasaulyje labai populiarios ir varžybos, jos į Lietuvą atėjo tik prieš keletą metų, ir man jose pasisekė.

Tai arboristika yra darbas, menas, sportas?

Galima būtų išvystyti ir sporto šaką. Laipiojimas po medžio lają, įvairios rungtytės... Taip, tai ir sportas. Varžybose yra penkios pagrindinės rungtytės: lipimas į 15 metrų aukštį rankų-kojų pagalba, svarelis mėtymas (tai mažas sunkus maišelis su metaliniu žieduku, prie kurio pririšta plona plona virvutė, jį turi permesti per tam tikrus taškus medyje) ir virvės instaliavimas; sužeistojo gelbėjimas iš medžio; darbo lajoje imitavimas. Būtent šios rungtytės ir buvo čempionate, kuriame dalyvavom. Rungtytės individualios, komandinių nėra. Neseniai vyko varžybos Kauno

miškų ir aplinkos inžinerijos kolegijoje, o Baltijos šalių čempionatas, apie kurį buvo rašyta Tauragnų internetiniame puslapyje, buvo labai rimtos varžybos, nes dalyviai susirinko iš JAV, Rusijos, Suomijos, Baltijos šalių.

(Pirmosios Lietuvoje arboristų varžybos vyko 2015 m. liepą Birštone. Jose daugiausia prizinių vietų atskirose rungtytėse užėmė Kęstutis Danauskas, kuris ir tapo ir varžybų nugalėtoju bendroje įskaitoje. Antrą vietą iškovojo Linus Danauskas. Informacija iš interneto).

Kaip atėjai į arboristiką?

Prieš kokius šešerius metus reikėjo vienai bobutei kaime nupjauti medį. Ji kreipėsi į tėtį, kaip seniūną. Nuvažiavom su Kęstučiu pasižiūrėti – gal mes galėsime padėti? Nuo apačios pjauti neišeina, reikia užlipti, nugenėti, tik tada pjauti. Tai buvo pats pirmas darbas šioje srityje. Kęstutis pradėjo domėtis ir atrado arboristiką. Arboristai ne tik prižiūri, bet ir šalina medžius, nes ne visus galima išsaugoti. Ir taip daugyn daugyn ir ... pradėjom savo verslą. Mes su Kęstučiu ir dar Tomas iš Zarasų buvom vieni iš Lietuvos arboristų asociacijos steigėjų. Mūsų direktorius Renaldas Žilinskas, jis labai daug dirba, *super* daug padaro. Dar yra Lietuvos arboristikos centras, bet apie juos nekalbėsiu. Mes įsikūrėm visoje Lietuvoje, turim daug narių. Turim internetinį puslapį, facebook'ą. Asociacijos nariai esam kolegos, bendraujam, susiskambinam, važiuojam vieni kitiems padėti, jei būna daug darbų.

Apie atlyginimą negaliu klausti, nors ir kaip smalsu būtų. Paklausu kitaip: užsidirbi tik duonai, ar ir duonai su sviestu?

Priklauso nuo to, kiek dirbi. Jei dirbi daug, tai užteks ir sviestui. Darbų yra. Kas dirba – tas turi.

Ar brangus malonumas važiuoti į varžybas?

Dalyvio mokestis 50 eurų, bet prizai labai brangūs ir geri, kiek kartų važiavom, visada atsipirko. Prizai ne pinigai, o daiktai, reikalingi darbui. Arboristų įranga labai brangi, žinoma,

mes ją turim, todėl jei laimim – pasidedam gautus prizus, o kai kas nors susidėvi – pasikeičiam. Darbui reikalingi ir pjūklai, todėl mūsų partneris ir rėmėjas yra *Husqvarna*, kuri aprūpina profesionaliais pjūklais medžių priežiūrai, bendradarbiaujam su *Montis Magia*, kuri aprūpina aukštalipių įranga. Taigi prizai tiksliniai, ne šiaip kas.

Bet po mokyklos baigimo pasirinkimas buvo kitoks?

Po mokyklos baigimo stojau į išsvajotą savo Karo akademiją, paragavau tos duonos, bet paskui pamačiau, kad noriu gyventi nekomanduojamas ir išėjau. Suprantu, kad daugeliui mano išėjimas buvo keistas. Palikau akademiją, nes daug geriau, kai gyveni savo galva ir niekas tavęs nekontroliuoja. Aišku, visur savi pliusai-minusai. Vėliau įstojau į A. Stulginskio žemės ūkio universitetą, miškininkystę, baigiau bakalaurą, dabar studijuju magistrantūroje tą pačią specialybę. Mokėti už mokslą nereikia, specialybė labai gera, daug kur galima pritaikyti žinias. Tikrai nesigailiu. O ginklai man visada patiko, neatsisakiau jų ir dabar, dar pašaudau. Gyvenu Vilniuje, o darbas visoje Aukštaitijoje. Nėra taip, kad dirbu 5 dienas, visaip pasitaiko. Jei daug lyja – darom pertrauką, nes reikia išdžiovinti įrangą, pavyzdžiui, virves, o ir pavojinga, kai šlapia ar pučia stiprus vėjas. Dirbam ir žiemą, jei temperatūra nenukrinta žemiau 20 laipsnių, nebent kažkam labai reikia. Mus kviečiasi seniūnijos, individualūs užsakovai. Kad medis būtų gražus, sveikas ir saugus, reikia kviešti arboristus! Kartais pakarpom ir gyvatvores, bet man tai nelabai įdomu, siunčiam kitus žmones. Mes trise: Kęstutis, Tomas ir aš – lipam į medžius, o dar yra žmonių, kurie dirba ant žemės.

Ar negalvoji keisti darbo, nes kada gi ieškoti tinkamo, jei ne jaunystėje?

Man smagu, užsidirbu gerai, labiausiai patinka, kad nesu priklausomas nuo darbo dienų. Pats dėliojuosi grafiką, susitariu su klientais, kada atvažiuosiu – ir visas laikas mano. Neseniai su drauge grįžom iš Aukštųjų Tatrų, kopėm į kalnus. Norėjom lipti į 2645 m aukštį, bet negavom gido,

nežymėtoje trasoje be jo negalima, tad įkopėm į mažesnę aukštį. Bet galėtumėm laiptuoti ir uolomis.

Tavo laisvalaikis? Linas šiek tiek nustebo, todėl perklausiu: **Tu gi jo turi?** Pasirodo, Linas gyvena labai aktyviai: kelionės, medžioklė, ginklai, gamta.

Sportas? Jo irgi yra, nes fizinis pasirengimas būtinas, būdamas *tešliukas* į medį neįkopsi. Dar įdomu kur nors nuvažiuoti, ką nors aplankyti, pamatyti. Mėgstu palandžioti po apleistus objektus. Su Domantu Žičkumi buvom nusipirkę seną *Moskvičių*, susitvarkėm ir apkeliavom Lietuvą.

Ar negalvoji apie emigraciją? Daug jaunų žmonių emigruoja.... Tokia realybė.

O kam? Kam reikia užsienio, jei čia gali gyventi, dirbti ir užsidirbti, tobulėti. Parodyk aukščiausią lygį – ir užsidirbsi pakankamai. Tai, kuo užsiimam su broliu Kęstučiu, yra mūsų verslas, kuris mums patinka ir sekasi.

Taip dirba Linas su Kęstučiu

Lietuvos arboristų asociacijos (LARA) svetainėje radau informaciją, kad Kęstutis Danaus-

kas yra vienas iš keturių asociacijos valdybos narių, LARA turi penkis sertifikuotus arboristus, du iš jų – Linas ir Kęstutis Danauskai. Aukščiau minėtas direktorius R. Žilinskas turi europinį sertifikatą. Arboristų asociacijos nariams rūpi ne tik kvalifikacijos ir meistriškumo kėlimas, bet žymiai gilesnė problema – miestuose ir miesteliuose nykstantys medžiai, nemokšiškas jų tvarkymas kirviu ir pjūklų, o to pasekmė – neleistinai nupjautos viršūnės, netvarkingos lajos, džiūstančios šakos, išnaikintų medžių vietoje pasodinti, betone įsprausti atvežtiniai medžiai. Prieš kurį laiką tikrai daug buvo kalbama ir rašoma apie tai, kad miestai gali likti „nuogi“, o atvežtiniais medžiams netinka mūsų klimatas. Todėl reikia tik sveikinti žmones, kurie turi tinkamų žinių ir sugebėjimų, kad galėtų aplinką padaryti saugią, gražią, sveiką, tuo pačiu dar sukurdami sau ir kitiems darbo vietas.

**Tešiamė rubriką „Iš pageltusių
 spaudos puslapių“**

„Tarybinis studentas“, 1962 m.
 rugsėjis

Kelios mintys draugams

Gal ir keista: mokytoja tapo būsimoji mokytoja. Ir tai po aštuonerių metų...

Profesijos aš nesirinkau, žinojau –

būsiu tik mokytoja. Tačiau, reikia prisipažinti, darbo metais būdavo momentų, kada abejoju, ar neapsirikau. Ir ne kartą. Tačiau šiandien drąsiai sakau – „Ne!“ Galutinai mane įtikino šios rugsėjo pirmosios rytas. Važiavau į institutą. Pro šalį gatvėmis į mokyklas skubėjo mokiniai. Jų šventiški ir susirūpinę veidai, tvarkingos uniformos, rankose puokštės gėlių jaudino iki ašarų. Jutau, kad per tuos metus širdimi suaugau su mokykla. Ne su kuria nors viena konkrečiai, o tiesiog su mokykla, mokytojo darbu. Šis darbas, kaip nė vienas kitas, reikalauja širdies. Juk prieš tave maži, daug ko nežiną, tačiau daug laukią ir įžvalgūs veidai, kitaip tariant – maži žmonės. Atiduok viską, kas tavyje geriausio, reikalauk iš jų, bausk, tačiau visada mylėk. Gal net neįtaria koks tinginiukas ar išdaigininkas, kiek džiaugsmo mokytojui, jei jis padaro ką nors gero. Tada jį daugiau myli už klasės pirmūną. O jei dirbsi be meilės mokiniams, darbui, nebūsi suprastas, tavęs nemylės, darbas vargins ir naudos bus maža. Apmaudu matyti mokytoją-aminininką, kuris laukia tik atlyginimo ir atostogų. Mokytojo pareiga ne tik mokyti, bet ir auklėti. Ir čia, sakyčiau, pats sunkiausias darbo baras. Dažnai atsakymo į iškilusį klausimą nerasi jokiame vadovėlyje, jį turi išspręsti pats ir išspręsti teisingai. Dideli uždaviniai laukia kaimo mokytojo. Jis – kultūrinio gyvenimo širdis. Pagalba reikalinga šokių ir dramos rateliams, kapelai ir chorui. Mokytojas – agitatorius ir patarėjas įvairiausiais klausimais. Prisimenu vieną atsitikimą.

Užėjau pas kolūkietį pranešti apie įvyksiančius rinkimus. Įsišnekėjome ir apie tai, kad kelias naktis išsilaikė stiprus šaltis... Staiga senukas atsistojo, paprašė mane palaukti ir išėjo. Netrukus grįžo, nešinas nedidele šakele rankoje. Perpjovė peiliuku medieną, nulupo žievele, parodė man ir paklausė: „Nušalusi obelis ar ne?“ Aš, žinoma, nepažinau. Pasijutau nejaukiai, nes žmogus tikėjosi gauti tikslų atsakymą. Minutę pagalvojau, ką jam atsakius. Prisipažinti, kad nesuprantu? O žmogaus akys nekantriai laukė. Rodos, nuo manęs priklausė viso sodo likimas. Ėmiau atidžiai tyrinėti šakelę, bet ji man nieko nerodė. Ir aš ėmiau aiškinti, kad šakelė gyva. Nežinau, kodėl aš pasirinkau šį atsakymą. Gal tik todėl, kad tokio laukė senukas. Jis pagyvėjo, pokalbis vyko toliau... ir kaip bebūtų keista, šį atsitikimą prisimindavau dažnai, o pavasario laukiau su baime. Bet aš įspėjau. Sutikau tą kolūkietį. Jis apsidžiaugė, kad obelys sulapojo, pakvietė pasivašinti obuoliais ir pridėjo: „Gerai, kad tada susipratau pasiklausti mokytoją, o tai visą žiemą būtų kankinęs nerimas.“ Aš raudau. Panašių atvejų būta ne kartą. Mokytojas turi pateisinti jam skiriamą pasitikėjimą, todėl jis turi būti visapusiškai išsilavinęs. Draugams noriu pasakyti viena: kiek galėdami stenkimės daugiau sužinoti.

J. Augulytė

LKLF I kurso studentė

 „Lenino keliu“, 1974

Sausio 5 d.

Gausėja mechanizatorių

Tauragnų vidurinės mokyklos moksleivis A. Trinkūnas jau iš mažens mėgo techniką. Baigęs vidurinę, jis galvojo stoti į Žemės ūkio akademiją. Kada ūkyje susidarė grupė norinčių

mokyti mechanizatoriais, prie jų prisijungė ir Algis. Dieną mokykloje, vakarais traktorininkų užsiėmimuose. Gerai padirbėjo šis vaikinys kolūkyje ir vasarą. Ir štai prieš mėnesį jis ir dar keturi tauragniečiai išlaikė egzaminus mechanizatoriaus teisėms įsigyti. Pajono mechanizatorių šeima tą dieną pasipildė dar trisdešimčia žmonių.

J. Kalninis

Vasario 28 d.

Vidas Grašys visuomet mėgo techniką, tačiau stojęs prie tekinimo staklių nebuvo patenkintas savo darbu. Vaikiną viliojo traktorininko specialybė. Darbštus jaunuolis savo pasiekė. Jau treči metai Vidas Grašys valdo traktorių ir Tauragnų kolūkyje laikomas vienu iš geriausių mechanizatorių.

Vyt. Kalasausko nuotr.

Vasario 26 d.

Reikia ir sąlygų

Kartu su Tauragnų vidurinės mokyklos mokytoja B. Slapšiene sklaidome žurnalus, peržiūrime moksleivių gamybininkų sąrašus. Juose – daugiau kaip trisdešimt mokinių. Bevei visi mokėsi praėjusią sesiją. Su tokiu mokinių būriu mokytojai galėtų neblogai padirbėti ir dabar, antrojoje sesijoje. Tačiau...

Antrąją mokslo dieną jų mokykloje nebuvo nė pusės. Dešimtoje klasėje – tik šešetas. Viena Nataša Semionovaitė apsidžiaugė, kad dabar vien mokosi. Tačiau tuo negalėjo pasigirti kiti jos draugai. Vita Druskytė dirba mokyklos valgykloje virėja. Jeigu ji viena mokytusi, kitos dvi draugės

sudarytų jau geresnes sąlygas. Tačiau į septintą klasę ateina ir virėja V. Tenkutienė. Buvo abi nuvažiavusios į visuomeninio maitinimo įmonių ūkiskaitinį susivienijimą, prašė direktorių, kad kas nors jas pakeistų. Bet atsakymas buvo trumpas: „Neturime kuo“.

O kaipgi mokiniai pasiekia mokyklą? Pasirodo, kaip kas išmano. Štai dešimtokas Vyt. Musteikis vaikšto net iš Stuglių kaimo. Ten ir atgal – dvylika kilometrų. Kai kas motociklu atvažiuoja. Tačiau dauguma – autobusais. Kirdeikių abiturientė Alma Paukštienė pirmąją dieną mokykloje nebuvo. Su devintoke L. Rastenyte prie ūkio kontoros sugaišo laukdamos kitų mokinių, o ypač vairuotojų Boleslovo Guobio ir Antano Jurgelevičiaus. Nei mokiniai atėjo, nei mašinomis buvo pasirūpinta. O juk iš Kirdeikių tarybinio ūkio mokosi penki žmonės. Tiek pat besimokančių ir „Ažuole“. Tačiau jais rūpinamasi panašiai kaip Kirdeikiose.

Žemdirbiai turi mokytis. Bet tam reikia ir sąlygų. Priešingu atveju gamybininkų geri norai ir pedagogų triūsas gali nueiti vėjais.

K. Rimšaitė

Vyt. Kalasausko nuotraukose matome Tauragnų vidurinės mokyklos moksleivius gamybininkus: devintokus S. Žigaitę, L. Rastenytę ir K. Masiulį su mokytoju B. Slapšiu (stovi pirmas iš kairės).

Balandžio 27 d

Žali žiburėliai

Klasėje tyla. Visų akys įsmeigtos į mokytoją. O ji vis pasakoja ir pasakoja retkarčiais sustodama ir nužvelgdama ant sienos kabantį Lietuvos maketą, išmargintą spalvotais apskritimėliais. Mokytoja spragtelė mygtuką, ir stende nušvinta žali žiburėliai – landšaftiniai draustiniai.

Pasigirsta skambutis, bet mokiniai neskubėjo. Paprastais, penktokui suprantamais žodžiais mokytoja

vis dar aiškino apie augalus, jų reikšmę žmogui, rodė paveikslus. O jų daug ir įvairių. Nėra abejonės, kad biologijos kabinetas vienas geriausių Tauragnų vidurinėje mokykloje. Ant langų ir viduržiemis, ir dabar žydi gėlės, jaukiai įsitaisę vijokliniai augalai briedžio ragų tarpšakyje.

Visa tai – biologijos mokytojos, nepaprastos gamtos mylėtojos Birutės Slapšienės triūsas. Tačiau išgirdusi tai, ji šypsosi:

– Ką jau ten. Mokiniai viskuo rūpinasi. Pažiūrėk, kiek ant spintos įvairių „daikčiukų“. Gaila, maža vietos.

Salėje mokiniai ruošiasi pavasario šventei. „Mes – paukščių draugai“ – skelbia šūkis virš penktokų stalo.. „Pavasario gėlės“ – vilioja kitas užrašas. Prie pastarojo ir sustojau.

– O iš kur jūs šitokių gavot? – parodžiau į smulkiažiedes baltas gėlytes.

– Su mokytoja anądien į mišką buvome nuėję ir atsitiktinai radom. O štai meškinas. Jį Jolita Stundžaitė padarė. Tai bent!.. – vienas kitą pertraukdami tarškė ketvirtokai.

– Jūs atšvęsit pavasario šventę, o paukščiukai liks be globos, – šyptelėjau penktokams.

– Deja... Inkilus seniai iškėlėm ir varnėnai jau gyvena! Šiandien tik apdovanos tuos, kurie labiausiai padėjo paukšteliams ir žvėreliams... o žinai, kad septintokai padarė daugiau

šimto inkilų?

Kokia laki vaikų fantazija! Ko tik čia nėra: briedžio karūna ir stirnino trišakės, įvairiausių formų kelmai, margučiai... prie jų tikrai nesiderino apytuštis IX-X klasių stalas.

Į draugų tarpą su dovanėlėmis rankose grįžo ketvirtokai G. Barkus, J. Kunigėlis, septintokas K. Šinkūnas, penktokė G. Vaškelytė...

Žvelgdama į jų akyse spindinčius žalius žiburėlius, įžiebtus mokytojos, pašventusios gamtai daug laisvalaikio valandų, pagalvojau, kad ir užaugę jie nebus abejingi gamtai.

Eug. Šinkūnaitė

Tauragnų vidurinės mokyklos moksleivė

Balandžio 11 d.

Kaip jau rašėme, rajono visuomeninė sanitarinės apžiūros komisija, susumavusi konkurso „Už sveiką, švarią ir gražią buitį be aukštą darbo kultūrą“ praėjusių metų rezultatus, rajono vykdomojo komiteto pirmojo laipsnio prizą paskyrė Tauragnų apylinkės tarybai.

Nuotraukoje: rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas J. Labanauskas įteikia pereinamąjį prizą Tauragnų apylinkės tarybos pirmininkui Vl. Atkočiui.

Liepos 20 d.

Pamenu, apsilankėme Tauragnų vidurinėje mokykloje, kai vyko dirbančiųjų sesijinis mokymas. Negausioje devintoje klasėje sutikome ir Vitą Druskytę (nuotr. kairėje), šios mokyklos valgyklos virėją. Baigusi aštuonmetę, mergina įstojo mokyti į Utenos kulinarų mokyklą. Po metų buvo paskirta dirbti į Tauragnus.

Valgyklos kolektyvas negausus: vedėja, virėja ir pagalbinė darbininkė. Darbo visoms užtektinai, nes besimaitinančių moksleivių nemažas būrys. Moterys vikriai sukdavosi, todėl negirdėdavo nei mokinių, nei pedagogų nusiskundimų.

Darbas darbu, bet Vita Druskytė troško ir mokyti. Kai artėjo pirmoji sesija, lyg nedrąsiai prastarė darbo draugėms, kad eisianti į devintąją klasę. Ir nuėjo, nors kartais į mokyklą skubėdavo tiesiog iš darbo.

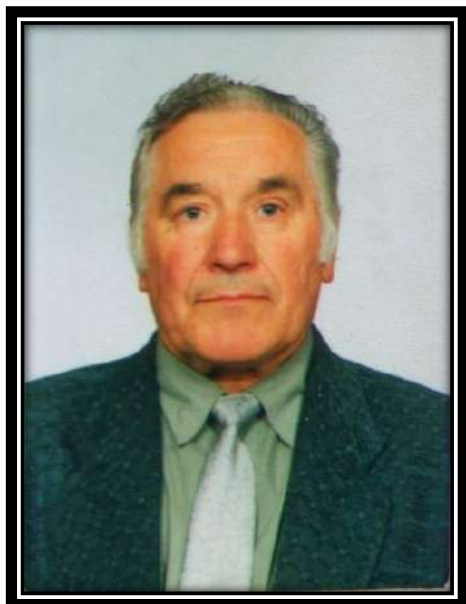

Pasibaigė mokslo metai. Jie Vitai Druskytei buvo sėkmingi. Ji jau dešimtokė. Netrukus ir abitūros egzaminai. O dabar mergina vėl triūšia mokyklos valgykloje, aptarnauja Tauragnuose poilsiaujančius Vilniaus sportininkus. Už skančius ir sočius pietus jie visada dėkingi valgyklos darbuotojoms, o jų tarpe ir Vitai Druskytei, mielai ir darbščiai merginai.

K. Ragėnaitės tekstas, Vyt.
Kalasausko nuotr.

In memoriam
Jonas Algirdas
Belopetravičius

1939-11-10 – 2017-10-09

Vis dažniau išeina žmonės, kuriuos gerai pažinojome, šalia kurių gyvenome, su kuriais daugelį metų kartu dirbome... Jau praėjo kelios savaitės, kaip mūsų Joną Belopetravičių priglaudė Tauragnų žemė. Mūsų visų, nes jis čia gyveno ir dirbo per 40 metų. Čia, Tauragnuose, praėjo brandžiausi ir kūrybingiausi Jono metai. Nors gimęs ir augęs Širvintų krašte, jis buvo suaugęs su Tauragnais ir jų žmonėmis. Viename iš savo eilėraščių J. Belopetravičius rašė: „Po Tauragnų dangum – mano laimė, stebuklų pasaulis...“. Būtent Tauragnų žemėje jis ir įminė giliausias pėdas.

Jonas Belopetravičius gimė 1939 metais lapkričio 10 dieną Šir-

Gegužės 30 d.

Laimingo skrydžio!

Tauragnų vidurinės mokyklos salėje – tėvai, svečiai, mokytojai ir mokiniai. Į vienuoliktokus kreipiasi mokyklos direktorė S. Marčiulionienė. Ji sveikina juos visų mokytojų vardu, linki sėkmingai išlaikyti egzaminus. Savo auklėtiniams žodį taria mokytojas A. Petrėnas. Visi atidžiai išklauso Tauragnų, Sėlos ir Piliakalnio vadovų A. Driuko, A. Mikulėno ir V. Čepo sveikinimus, skirtus ne vieną vasarą kolūkyje praleidusiems abiturientams. Jiems įteikiamos prisiminimo dovanėlės. Sėkmės moksle linkima abiturienai A. Trinkūnui, kurį Tauragnų kolūkis žada pasiųstu mokyti į Žemės ūkio akademiją.

Abiturientus sveikina, laimingo skrydžio linki tėvų komiteto pirmininkė V. Grigaliūnienė, tėvų vardu kalba G. Babrauskienė. Moksleiviai dėkoja tėvams, mokytojams už žinias, už paruošimą gyvenimui.

Dešimtokams įteikiamas simbolinis raktas.

J. Belopetravičius

vintų r., Gelvonų sen., Grežėniškių kaime. 1966 m. atvyko į Utenos rajoną ir dirbo Kirdeikiuose lietuvių kalbos ir literatūros mokytoju. 1971 m. neakivaizdiniu būdu baigė Vilniaus universitetą ir nuo 1973 m. rudens pradėjo dirbti Tauragnų vidurinėje mokykloje, kurioje vaikus lietuvių kalbos ir literatūros mokė iki pat išėjimo į užtarnautą poilsį.

Mokytojas buvo puikus savo dalyko žinovas ir siekė, kad mokiniai taip pat pamėgtų knygą, puoselėtų gimtąją kalbą. Per tuos metus išleista ne viena auklėtinių laida, mokytojo mokiniai šiandien pabirę po visą Lietuvą. Jonas Belopetravičius – ne tik mokytojas, jis ir kraštotyrininkas, ir aktorius, ir poetas, žurnalistas. Jei kas surinktų į vieną vietą jo straipsnius apie gimtąją kalbą, kalbos kultūrą, etimologiją, jei surinktų visus Jono eilėraščius, išsibarsčiusius laikraščių puslapiuose, – jau ir nemaža knyga išeitų. O išleistos dvi nedidukės knygelės – 1999 m. „Tauragnų vaidintojų takais“, o 2012 m. – poema „(Ne)palankūs vėjai Usnynėj“.

Visą laiką J. Belopetravičius aktyviai dalyvavo kultūriniame miestelio gyvenime. Per 40 metų jis atidavė Tauragnų scenai, turbūt nebuvo nė vieno spektaklio, kur jis nebūtų vaidinęs. Paskutinį kartą ant scenos Jonas užlipo 2013 metais – vaidino tarmiškame spektaklyje pagal A. Miškinį „Pasakajimas apie kaimiškų meilę“. Už aktyvią veiklą J. Belopetravičius apdovanotas Saviveiklos žymūno ženklu, yra gavęs ne vieną Padėkos raštą.

2011 m. už Tauragnų vardo garsinimą, kultūros bei istorijos išsaugojimą, ilgametę kraštotyrinę veiklą, teatrinių tradicijų puoselėjimą, idėjas, kūrybingumą Jonui Belopetravičiui suteiktas Tauragnų krašto Garbės piliečio vardas.

Kai išeina žmogus, nusidriekia paskui jį prisiminimai. Paskutinius gal trejus metus mes jau nebematydavome nedidukės figūros, skubančios miestelio gatvėmis į biblioteką, muziejų ar kultūros namus, nuo scenos nebegirdėdavome jo stipraus balso, mūsų laikrašteliai jis nebeatnešdavo savo naujų eilėraščių... Išėjo doras, kūrybingas žmogus, tačiau jo nuveiktų darbų šviesa ilgam pasiliks Tauragnų žemėje, o visų pažinojusių atmintyje – šviesus jo atminimas.

Tauragnų bendruomenė

AKTUALU

Priminimas gyventojams, įtrauktiems į neturinčių gyvenamosios vietos apskaitą (informacija iš www.tauragnai.eu)

Iki šių metų pabaigos likus nepilniems trims mėnesiams neturinčių gyvenamosios vietos asmenų apskaitoje dar yra gyventojų, kurie nesuskubę šiais metais deklaruoti faktinės gyvenamosios vietos, nuo **2018 m. sausio 1 d.** iš apskaitos bus išbraukti ir taip neteks teisės į paslaugas, kurias suteikia gyvenamosios vietos deklaravimas, pvz., praras teisę į pinigine socialinę paramą nepasiturintiems gyventojams, išmokas vaikams, savo vardu registruoti automobilio ir kt.

Kadangi Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatyme apibrėžta, kad į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą ribotam terminui (6 mėnesiams) gali būti įtraukiami tik benamiai, asmenys, kurie buvo globojami vaikų globos institucijose ir šeimynose, kai jie išleidžiami iš vaikų globos institucijos ar palieka šeimyną, asmenys, kuriems teismo nutartimi paskirtos priverčiamosios stacionarinio stebėjimo specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose medicinos priemonės šių priemonių taikymo laikotarpiu, taip pat asmenys, laikomi tardymo izoliatoriuje ir pataisos įstaigose visą buvimo šiose įstaigose laikotarpį, kiti asmenys, nepatenkantys į šį sąrašą, per likusį laiką iki termino pabaigos turėtų susitvarkyti gyvenamosios vietos deklaravimo dokumentus.

Informacija kaimo gyventojams, nukentėjusiems nuo liūčių

Utenos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-09-27 įsakymu Nr. AĮ-984 „Dėl ekstremaliosios situacijos paskelbimo Utenos rajono savivaldybės teritorijoje“ Utenos rajono savivaldybės teritorijoje, išskyrus Utenos miesto seniūniją, paskelbta savivaldybės lygio ekstremalioji situacija. Iki ekstremaliosios situacijos atšaukimo bus nuolat stebima ir fiksuojama nukentėjusio nuo liūčių žemės ūkio būklė.

Prašome visus asmenis, kurie Utenos rajono kaimo vietovėse nukentėjo dėl liūčių, kuo skubiau kreiptis į seniūniją ir informuoti apie patirtą žalą.

Apie kompostą

(iš interneto)

Žiemai neturi likti lapų po vaismedžiais, ypač prie kamienų, nes ten lieka žiemoti daug kenkėjų.

Kad lapai nesuliptų į vientisą masę, juos naudinga pirmiau padžiovinti, o paskui krauti į kompostinę.

Komposto krūvoje greičiau suyra šakų smulkintuvu ar žoliapjove susmulkinti kartu su žole nuo vejės surinkti lapai.

Kai jų nedaug, nebūtina dėti į kompostą, o galima paskleisti ant dirvos.

Smulkinta žolė ar lapai greitai suyra. Tinkamai perpuvęs kompostas tinka daržovių, gėlių ir dekoratyvinių augalų daigams.

Atskirai kompostuojami rauplių, miltligės, kokomikozės ir kitų ligų apnikti lapai. Ruošini būtina uždengti plėvele, kad žūtų jų sukėlėjai, neplistų kenkėjai.

Įmaišius lapų komposto į molingą dirvą, padidėja jos laidumas, į smėlėtą – ilgiau išsilaiko drėgmė.

Jeji dar turite moliūgų (iš interneto)

Reikės 0,5 kg pomidorų padažo, 1 stiklinės aliejaus, 1 stiklinės cukraus, 120 gr. acto, 1 valg. šaukšto druskos, 0,5 kg. paprikos, 2,5 kg. moliūgo.

Moliūgą nuplauti, nulupti, išvalyti sėklas ir supjaustyti, išvalyti papriką, supjaustyti kubeliais. Viską dėti į puodą, bertį druską, cukrų, aliejų, padažą ir troškinti apie 40 min. Kai moliūgo gabalėlio sienelės ima irti, supilti actą, maišant užvirti. Karštą masę dėti į stiklainius, užsukti dangteliais, apversti ir apkloti šiltai, kol atvės.

A + A Seniūnijoje*Rugsėjo mėn. mirė**JONAS ŠARKA, 78 m., Tauragnai;**Spalio mėn.**IRENA GENOVAITĖ GINEITIENĖ, 81 m.,**Tauragnų k.;**JONAS ALGIRDAS BELOPETRAVIČIUS, 77 m.,**Tauragnai;**BRONISLAVAS MACKEVIČIUS, 78 m., Tauragnų k.;**BRONISLAVA ŽVIRBLIENĖ, 85 m., Tauragnai.**Užjaučiame artimuosius*

Nuotraukos Dainiaus Atkočiūno, Danguolės Trimonienės, Žymanto Trimonio, taip pat iš asmeninių archyvų;

Redagavo ir maketavo Danguolė Trimonienė
Spausdino Utenos spaustuvė